

"ĐÔNG XƯA LẠ CỔ..."

Sau 11 ngày trên đò Galang 1, tôi chuyển nàu vượt biên, tôi được cho tháp tùng nhóm người tôi nhận trách nhiệm xuồng sang Singapore để chờ đáp chuyển bay sang Mỹ, vào ngày 14 tháng 6 năm 1984. Bước chân lên phi trường Tân Gia Ba tôi cùng chung nhàn bước chân lên cửa thiên đường sau chín năm bầy đàn đầy dẫy người tù Cộng sản. Thế đó, tôi nghĩ mình như bay lên. Từ Singapore tôi được chọn làm Trưởng nhóm toán lên chuyển bay lên Hong Kong. Ngày hôm sau, tôi cùng được lên chuyển bay bao thuê American Airlines trực tiếp San Francisco mà lạ tuột cửa tôi vẫn còn nghe vang vọng lời nhàn "If I go to San Francisco..." Chín năm 1972 tôi rời Việt Nam đáp xuồng phi trường quân sự Travis, California, để nhập học khóa Chấn Huy và Tham mưu của TQLC Hoa Kỳ tại Quantico, Virginia. 12 năm sau tôi trở lại Hoa Kỳ là một người lính và người lính CS.

Chuyển bay đáp xuồng San Francisco vào khoảng 3 giờ chiều ngày 15 tháng 6 năm 1984. Mọi người lập tức tiếp nhận công việc của Mỹ với một túi xách mang hàng số và hàng của ICM, Tổng Liên Hiệp Quốc. Do vẫn được sắp xếp chuyển bay cho nhiều người bay trên chiếc máy, tôi cùng được đón vớt và tiếp nhận trong một khách sạn ngay trong phạm vi cửa phi trường. Nhờ mọi người được \$ 50 Đô La của Đại úy HQ Alan Barr, Trưởng nhóm Phái đoàn Mỹ tại Nam Đông ng, tôi ra trở về quê nhà

công cộng tìm cách gọi cho em ruột của tôi là Trần Ngọc Linh ở Sunnyvale gần San José, CA. Tôi phải chờ nhiều ngày vào buổi tối mới được nghe tiếng reo. Tôi mừng rỡ ôm bé trẻ lớn của ông Anh Ngọc. Sau chín năm bỏ bìa mìn để bàn tay sứt máu của CS, tôi trở thành lập nghiệp ngay cả câu tiếng Anh thông dụng. Tôi cũng gọi nói cho cháu Lê biết tôi vẫn ở ở Galang qua và hiện đang tạm trú trong Khách sạn Holiday Inn trong phi trường San Francisco. Cháu cho biết cha mẹ đi vắng nên gọi cho anh. Tôi chờ biết cũng gọi anh về nhà để anh đi đưa cháu về nhà cho cháu rửa mũi rửa mắt.

Vào năm 1949, khi mà tôi bắt đầu đi học, tôi lên 9 tuổi và hai đứa em trai của tôi là Kim được 7 tuổi và Linh mới 5 tuổi. Lòng tôi lúc bấy giờ đau đớn như một tảng đá. Nhưng tôi không hề nghĩ em nhỏ của mình đã như thế nào. Bên anh em trai vẫn đã phải bỏ nhà đi tìm kiếm cuộc sống mới. Anh em tôi thì đi lên học trường công lập. Tôi không biết chăm sóc đứa em mình như người cha hay mẹ. Khi nhà tôi còn ở ở đường Trần Hưng Đạo, đường đi bộ đến trường tiểu học Dalat cũng gần 5 cây số. Trường Trần Hưng Đạo, trường học con đường Trần Hưng Đạo Nguyễn Huệ ở Huế. Một bên là khu chợ Trại Công Nhân Gia Hành Chánh. Bên kia là sân đá banh và phòng tập Nhu Đạo của ông Yvert trên đồi xanh. Sau đó chúng tôi đi theo bờ hồ ngắm nhìn ngôi nhà Thủy tạ sân trường mới, vòng tay của Ông Đèo mới gọi là đám ruộng bên khu Nhà Thờ Con Gà và phố Suối Tiá, đường Nhà Bò. Tôi cũng đi trò chuyện với đám ruộng Trại Hồ nên thế giới không biết tới hai đứa em nhỏ của mình ra sao.

Khi lên đường theo rừng cây Mai với hoa màu hồng, đến khu chợ Hòa Bình thì bắt đầu đông vui hơn. Trong rừng có nhiều con gái. Một năm sau, gia đình tôi đến với khu Phụng Hoàng Thái, gần Nhà Đền Đá, con đường đi đến trường càng xa thêm. Chúng tôi phải đi qua nhà Bác sĩ Sohier rồi băng qua cầu Nhị và theo đường vòng hồ. Có khi tôi đi theo vòng vào phía cầu sứt rồi băng đi ngang khu trường Tiểu Sinh Quân. Tuy gần hơn một chút nhưng không gọi là cũng buồn. Trường Chi Lăng vào sáng sớm mới có một chuyến xe đưa ra phố. Anh em tôi không có tiền ăn sáng nên làm gì dám chèo xe đò. Vì vậy tôi hay hái trái sả, sim rừng và trái Mai bán miếng.

Có khi nào tôi cùng Ông Đèo đi vòng theo dãy đồi biết thế của Bưởi Viên, Luýt Sơn Hoàng Cầu đến hồ nước Đồi Có rồi vòng lên đường Võ Tánh. Chỉ có rừng Thông ngút ngàn và vài căn nhà nhỏ nằm phía bên khu đất tập. Trong rừng có nhà của Lê Uyên Phương thì là Lê Văn Lạc. Ngôi trường Quang Trung mới được xây dựng với hai dãy nhà lầu mới tinh và nhà sân chơi có mái che với phòng vệ sinh, nằm trên một đồi đất đỏ san bằng thì mới nghe nói thì phía Bắc hồ Dalat. Nhưng ngôi núi thì có trước thì thành phố bình nguyên đã được Bác sĩ Yersin tạo dựng nên thành phố Đà Lạt. Với hình dáng bầu dục có bán kính đường 300 mét và bán kính đường 100 mét, đồi Sân cũ đã biến thành trường Trung Học Công Nhân Mai, rồi Quang Trung và Bùi Thị Xuân sau này. Xung quanh chỉ có đồi núi. Một mặt nhìn về phía trường Lycée Yersin và Trường Võ Bưởi phía Đông. Một mặt là Trường Tiểu Sinh Quân sau là Khu Đồi Hồ. Phía đông chân là phố Hà Đông Nghé Tỉnh với vườn Dâu Tây nằm qua trường Trần Hưng Đạo,

bên gần gần đá. Khung cảnh lúc yên tĩnh và yên tĩnh. Phía Nam của Nhà Trần là con đường có cây tre và cây sim rừng lập lập xếp dài xuống hẻm Đồi Cỏ và Hồ Xuân Hương.

Lên lên Đà Lạt với những núi trùng trùng điệp điệp bao quanh, mang một màu tím than thâm thắm vào những chiều trời bóng xế, tôi cứ mãi mơ về một ngày nào đó chắp cánh bay qua rừng núi để biết bên ngoài này còn có những gì. Hay có những ngày ghé hẻm đi lang thang trên đường đường ray xe lửa có rặng mây kéo lên xuống núi và nghe tiếng cối tàu đi đi mà thèm khát những chuyến đi lang thang.

Có một điếu thuốc, mãi cho đến bây giờ nghĩ nhớ, với tuổi 13,14 đâu đã một cô gái, tôi chia sẻ bao giờ hai đứa em nhỏ của mình đi đến trường học như thế nào. Không biết có phải vì anh trai tính vô duyên hay do chuyện của dì ghẻ con cháu mà tôi cứ muốn trốn ra ngoài. Cho đến một buổi chiều tôi vẫn còn cảm thấy hơi lạnh. Những buổi bên tôi ở Trại Mát hay Trại Hồ một đứa con của mẹ cho mang theo thức ăn vì trại không thể có nhà bếp. Buổi cùng lập với tôi tên Nguyễn Hoàng có cha nuôi ăn cho trường học ở trú Petit Lycée, một ngày mang theo cặp sách cho tôi một chiếc bánh mì tây. Cho nên, đến giờ trưa học xong cứ đám kéo nhau đi xuống hẻm tập thể.

Mãi cho đến năm 1955 khi tôi cùng đám bạn kéo nhau đi xem danh sách những người thi vào Đệ Nhất trường Quang Trung. Khi đám trẻ chen nhau để tên, bạn em tôi chực chờ nói: "Em không có tên đâu vào Đệ Nhất". Tôi nhào lên để ký tên vào danh sách và không thấy tên Linh. Thấy sự việc này tôi hoảng sợ và cuống cuống lo sợ rằng nếu em tôi không vào được trường Trung học Công lập chắc chắn coi như hết rồi. Buổi sáng tôi chờ đợi bên phía Trung học Trần Hưng Đạo nhìn vào Đệ Nhất trường học bên Quang Trung hai tuần. Tôi quay ngoác qua ngó bên có xe đạp nấn nấn chờ chờ chờ xe, rồi đi em tôi chực chờ bằng xuống con đường gần gần đá của trường gần gần Đạ Thiển, vòng qua khu Mã Thánh rồi xuống đường qua hồ Xuân Hương ô tô chực chờ lên trường Trần Hưng Đạo. Thế đó, em tôi bước chân vào trường Trung học THPT cho đến ngày đầu Tú Tài 2. Tôi chờ đợi ra khi mà tôi khuếch bóng em tôi một lên 5 tuổi chắc nó đau khổ hơn tôi nhiều lắm.

Sau khi chắp được một nhúm Tú Tài 1, tôi nhẩy ngay vào khóa 16 của Trường Võ Bị lúc này đã được đổi thành Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam tại Đà Lạt để thoát ly gia đình. Khi này đã em trai ký của tôi đã chờ đợi chờ vì bệnh tim. Càng tháng ngày nhăm nhăm tôi bao nhiêu tôi càng cảm nhận ba tôi bấy nhiêu. Sau hai tháng qua khỏi nhà của tôi nghĩ mình không thể bỏ cha được và em tôi còn phải chờ sự của dì ghẻ con cháu nên tôi tìm cách làm cho bà mẹ ký phải thay đổi. Đầu Tú Tài 2 ban Toán nên em tôi vào khóa 14 của trường Hồ Chí Minh Nha Trang.

Tôi có mặt ngoài chiến trường. Tôi mất trên Bình Giã, năm 1965, tôi được đưa vào Quân Y Viện Vũng Tàu với ba vết thương trên ngực. Mười một tháng, chết mất ngày, em tôi xuất hiện trong bộ quân phục Sinh Viên Sĩ Quan Học Quân tìm vào thăm tôi. Với mặt chân bết thương còn treo lơ lửng trên giường bệnh tôi lại nhận được tin buồn về em của tôi. Lần đầu tiên của sự mừng của em tôi đến đây chôn cất. Lưu lại ra trên Sở Đoàn 25 ở Cần Thơ, Cần Giẽ cho đến mất ngày vào năm 1968, khi tôi làm Địch đội trưởng Địch Đội Quân Cảnh 202 TQLC, mất nhân viên QC đưa tôi tiếp giáp với trên mặt bao thu của lá, tôi mới khám phá ra em tôi đang ở Trung Tâm 3 Tuyển Mổ Nhỏ Ngũ. Sau cùng, cả ba anh em đưa về áo rằn ri TQLC. Em tôi đây học tiếp ở Trường Trung học của Khu Trại Gia Bình TQLC trong Căn cứ Sóng Thần. Sau năm mất năm 1975, chỉ có mình tôi đi tù. Em tôi nhờ gia đình bên vợ thoát qua Mỹ năm 1979 và định cư tại San José, California.

Suốt buổi chiều mười sau bữa ăn tối, tôi chờ ra vào trước cửa Khách sạn mong ngóng gặp lại em tôi, sau cú điện thoại công cộng khi mới đặt chân trở lại nước Mỹ. Anh em tôi xa nhau cũng đã 9 năm, sau ngày Miền Nam rơi vào tay CS. Tôi đã rời khỏi đưa người Việt Nam bước vào Thiên Đàng. Nhưng trước mặt tôi còn lại một chồng gai với hai bàn tay trắng và mất sự yên ổn. Anh Ngọc nay đã thui chột sau chín năm bêu hành hạ dày xéo. Khi ra tù được một tháng, tôi nhận được lá thư của vợ tôi cho biết, sau khi vượt biên năm 1978 khi nhận được lá thư đầu tiên của tôi gửi về thì nói là Miền Bắc Xã Hội Chủ Nghĩa khuyên nên tìm đến nhà bà chú họ của tôi bên Mỹ. Tôi tiếp thu ý lúc bấy giờ mình chờ sự chết trong Trại tù Miền Bắc. Với tôi nói chuyện cho tôi biết từ năm 1979 đã chung sống với người đàn ông khác. Khi viết thư yêu cầu nàng "Đi khu kinh tế mới với chị Phương (Bên Mỹ)" là tôi đã chấp nhận cho nàng làm người cuộc đời cho tiếp tục lại của hai đứa con của tôi. Tôi không hề hối tiếc và sẵn sàng đón nhận tin nàng sống với người khác. Tôi phải tiếp tục đi tìm để gặp hai đứa con của tôi sau 9 năm xa cách.

Đang nằm trên giường chờ tìm giấc ngủ đẹp sáng hôm sau đáp chuyến bay trở lại Virginia, khoảng sau 11 giờ 30 đêm, chợt có người vào gọi báo có em tôi đến. Tôi bắt đầu chạy ra ngoài. Cả gia đình của em tôi với vợ và bốn đứa con nhóc lóc nhóc trên xe, vào thời gian này, khi tôi rùng rùng nước mắt. Qua thời gian dài khi tôi tiếp tục chờ đợi mình đã khô cạn đi. Nhưng tình cảm con người tôi vẫn còn đó. Em tôi báo phải chờ lòng xóc tìm tôi có mặt tiếp tục gặp mặt ra. Bây giờ anh theo em ra ngoài nhà ở Sunnyvale. Sáng mai em sẽ đưa anh ra lại Phi trường San Francisco nếu anh vẫn tiếp tục muốn đi nữa. Em tôi cũng đã biết với tôi đang sống với người khác. Chạy xe tiếp tục gặp mặt với đến nhà cho mặt đưa anh đi ngủ. Tôi được một bữa ăn ngon sau chín năm đói khát trong Trại tù. Tôi báo tôi phải đi tiếp lên Virginia để gặp hai con. Đứa con gái đưa lòng, khi vượt biên lên 10 tuổi, nay mới tiếp tục tiếp tục Trường Khoa trường Trung Học Falls Church và sẽ lên học Đại học UVA theo học bằng. Đứa con trai đã lên lớp 8. Tôi chấp nhận vì với tôi có chuyện khác nhưng tôi phải tiếp tục gặp hai đứa con của tôi. Không có gì có thể chấp nhận được nhưng ta đi trước khi sự phận trời buốt.

Sáng sớm ngày hôm sau, tôi mặc bộ quần áo tắm mát hơn của em tôi cho, với túi sách đựng hồ sơ tiếp nhận LHQ, lên xe ra phi trường với vợ cùng em tôi từ Sunnyvale. Chuyến bay đưa tôi về vùng Phố của Washington DC với trần đời với niềm chan chôn riêng tư, chết lặng. Cuộc cùng với

"Đông Xà Lộ i Cũ..." _ (Trần Ngọc Toàn) (Văn)

Written by Trần Ngọc Toàn

---

tôi đã đồng ý trả lại với tôi, gầy dờng mớ i gia đình vì tởng lai cõ a hai con.

Trần Ngọc Toàn

